

Wiskunde:

Meetkunde: 2D figure
Omtrek- & Inverse formules

Graad 7

Omtrek: Inverse formules

As ons die sye gebruik om die omtrek te bepaal, dan kan ons die omtrek gebruik om sekere sylengtes te bepaal.

- **Bereken sylengte van driehoek wanneer die omtrek bekend is:**

- Enige driehoek:

$$\text{Omtr } \Delta = Sy_1 + Sy_2 + Sy_3$$

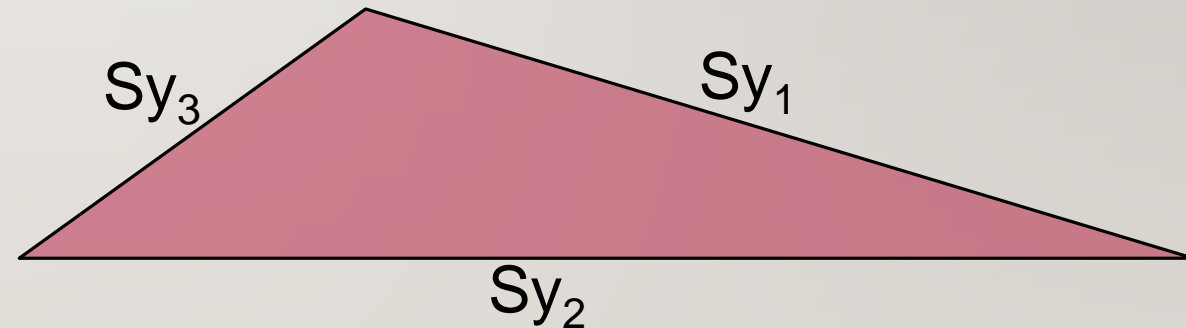
Inverse: $Sy_1 = \text{Omtr } \Delta - (Sy_2 + Sy_3)$

en

$$Sy_2 = \text{Omtr } \Delta - (Sy_1 + Sy_3)$$

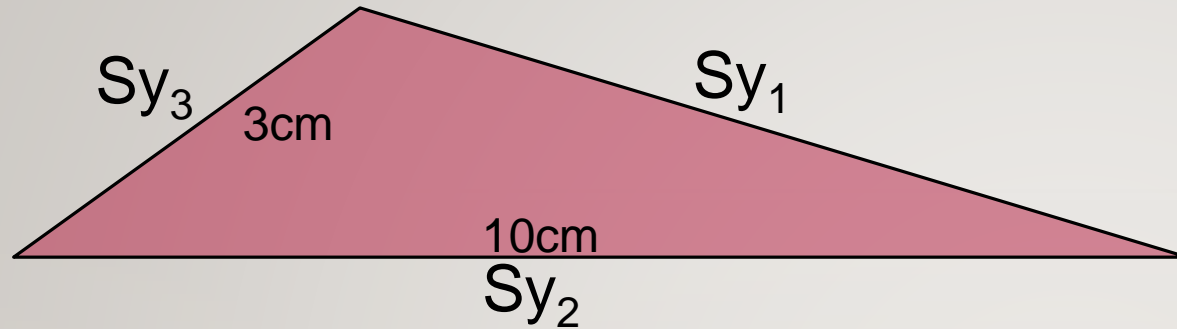
en

$$Sy_3 = \text{Omtr } \Delta - (Sy_1 + Sy_2)$$

Voorbeeld:

Bereken lengte van Sy_1 deur die gegewings op die skets te gebruik.

Omtrek word saam met die skets gegee

Omtrek = 20cm

$$Sy_1 = \text{Omtr } \Delta - (Sy_2 + Sy_3)$$

Stap 1: Begin met die formule.

$$Sy_1 = 20\text{cm} - (10\text{cm} + 3\text{cm})$$

Stap 2: Vervang die sye se name met die waardes.

$$Sy_1 = 20\text{cm} - 13\text{cm}$$

Stap 3: Doen die bewerking en skryf die antwoord neer.

$$Sy_1 = 7\text{cm}$$

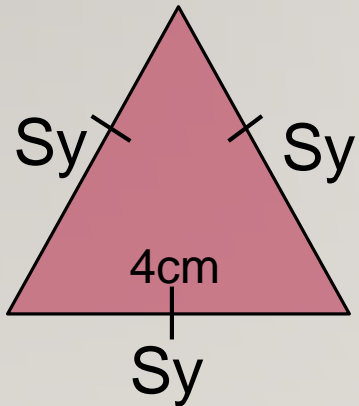
- Gelyksydige driehoek:

$$\text{Omtr Gelyks. } \Delta = 3 \times S_y$$

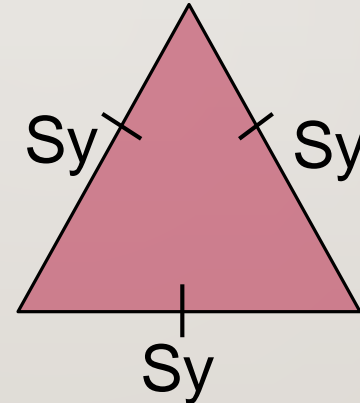
Inverse:

$$S_y = \text{Omtr Gelyks. } \Delta \div 3$$

Voorbeelde:

$$\begin{aligned} \text{Omtr Gelyks. } \Delta &= 3 \times S_y \\ &= 3 \times 4\text{cm} \\ &= 12\text{cm} \end{aligned}$$

Omtrek = 21cm

$$\begin{aligned} S_y &= \text{Omtrek Gelyks. } \Delta \div 3 \\ &= 21\text{cm} \div 3 \\ &= 7\text{cm} \end{aligned}$$

Omtrek word gegee

- Gelykbenige driehoek:

$$\text{Omtr Gelykb. } \Delta = 2 \times s_y + \text{basis}$$

Inverse:

$$s_y = (\text{Omtr Gelykb. } \Delta - \text{basis}) \div 2$$

en

$$\text{Basis} = \text{Omtrek} - 2 \times s_y$$

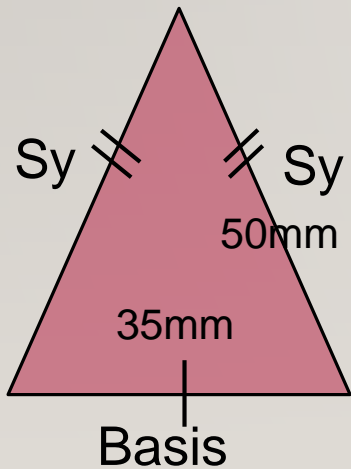
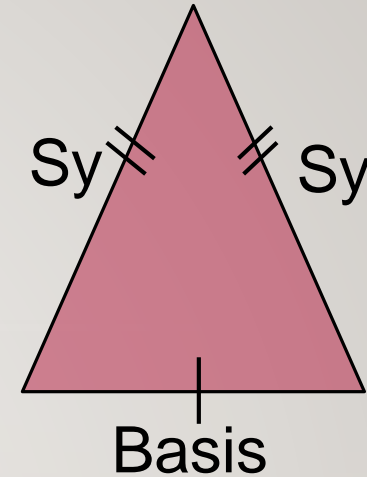
Voorbeelde:

$$\text{Omtr Gelykb. } \Delta = 2 \times s_y + \text{basis}$$

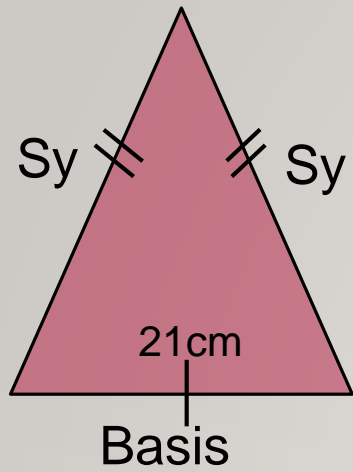
$$= 2 \times 50\text{mm} + 35\text{mm}$$

$$= 100\text{mm} + 35\text{mm}$$

$$= 135\text{mm}$$

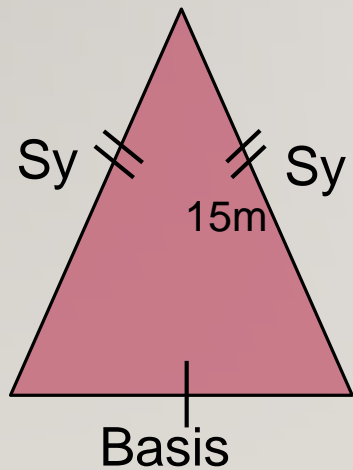

Voorbeelde:

Omtrek = 77cm

$$\begin{aligned} S_y &= (\text{Omtrek Gelykb.}\Delta - \text{basis}) \div 2 \\ &= (77\text{cm} - 21\text{cm}) \div 2 \\ &= 56\text{cm} \div 2 \\ &= 28\text{cm} \end{aligned}$$

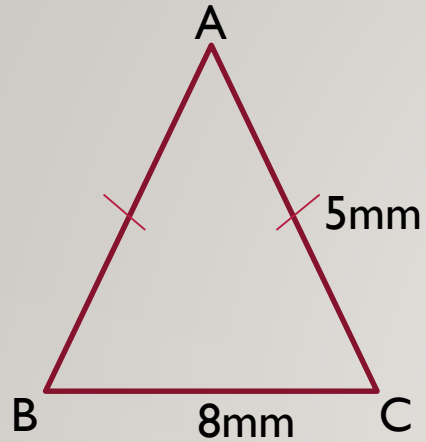
Omtrek = 40m

$$\begin{aligned} \text{Basis} &= \text{Omtrek} - 2 \times S_y \\ &= 40\text{m} - 2 \times 15\text{m} \\ &= 40\text{m} - 30\text{m} \\ &= 10\text{m} \end{aligned}$$

Driehoek: Oefening 1

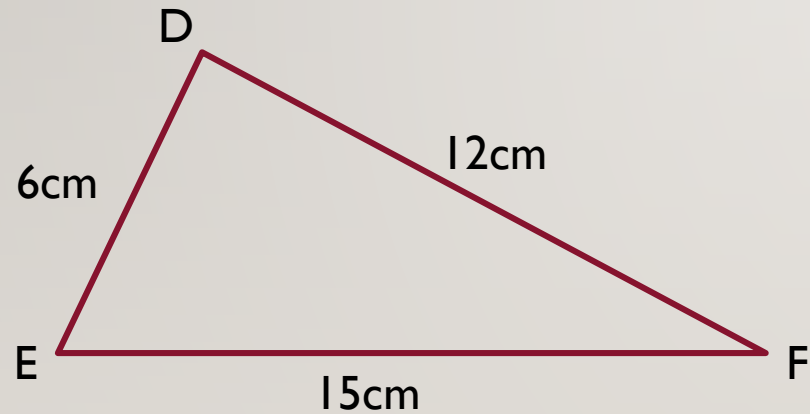
I. Kyk na die sketse en beantwoord die vrae wat volg:

I.1

- Watter tipe driehoek is $\triangle ABC$?
- Hoekom sal AB gelyk wees aan AC?
- Bereken die omtrek van $\triangle ABC$.

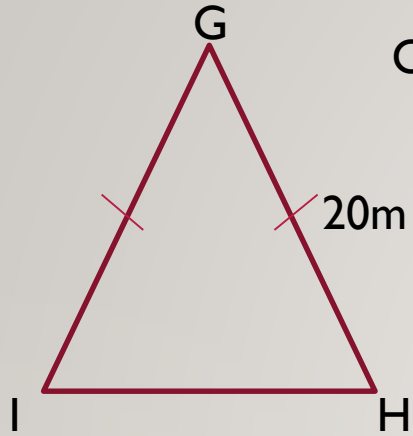
I.2

- Watter tipe driehoek is $\triangle DEF$?
- Bereken $\triangle DEF$ se omtrek.

Driehoek: Oefening 1

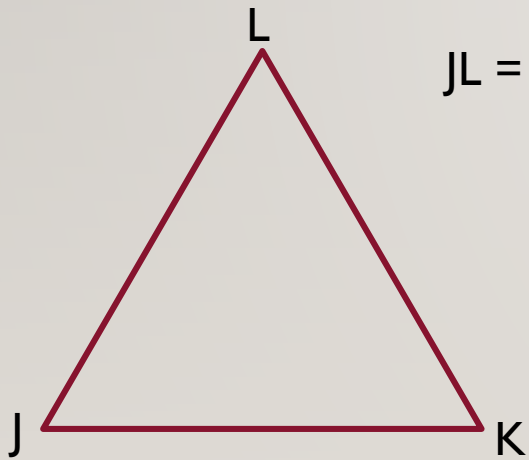
1.3

Omtrek $\triangle GHI = 50\text{m}$

- Watter tipe driehoek is $\triangle GHI$?
- Gebruik die geskikte formule en bereken die lengte van IH

1.4

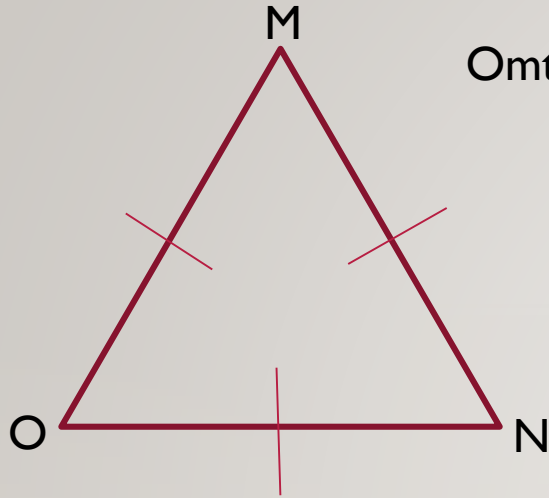
$JL = LK = KJ = 13\text{cm}$

- Watter tipe driehoek is $\triangle DEF$?
- Bereken $\triangle LKJ$ se omtrek deur die gepaste formule te gebruik.

Driehoek: Oefening 1

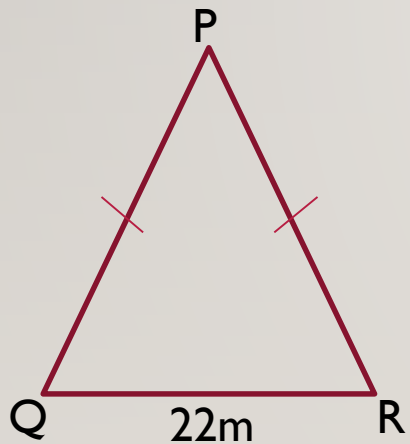
1.5

Omtrek $\triangle MNO = 45\text{mm}$

- Dui aan watter sye gelyk is aan mekaar deur dit in 'n verhouding uit te skryf.
- Watter tipe driehoek is $\triangle MNO$?
- Gebruik die geskikte formule en bereken die sylengte van $\triangle MNO$.

1.6

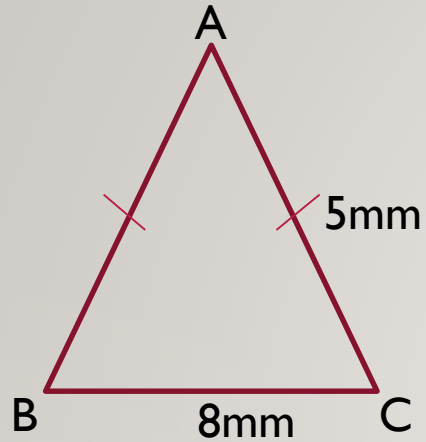
Omtrek $\triangle PQR = 72\text{m}$

- Watter tipe driehoek is $\triangle PQR$?
- Beide die omtrek en basis se lengtes is bekend. Gebruik die inligting en bereken die sylengtes van $\triangle PQR$.

Memorandum:

I. Kyk na die sketse en beantwoord die vrae wat volg:

I.1

a) Watter tipe driehoek is $\triangle ABC$?

Gelykbenige $\triangle$

b) Hoekom sal AB gelyk wees aan AC?

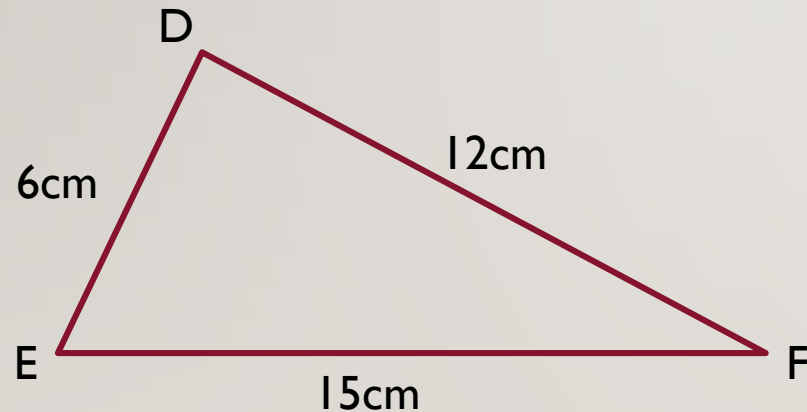
Eienskap van gelykbenige $\triangle$ / Dit word so op die skets aangedui

c) Bereken die omtrek van $\triangle ABC$.

$$\begin{aligned}\text{Omtr Gelykb. } \triangle ABC &= 2 \times \text{Sy} + \text{Basis} \text{ *en/of*} \\ &= 2 \times 5\text{mm} + 8\text{mm} \\ &= 10\text{mm} + 8\text{mm} \\ &= 18\text{mm}\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\text{Omtr Gelykb. } \triangle ABC &= 2 \times AC + BC \\ &= 2 \times 5\text{mm} + 8\text{mm} \\ &= 10\text{mm} + 8\text{mm} \\ &= 18\text{mm}\end{aligned}$$

I.2

a) Watter tipe driehoek is $\triangle DEF$?

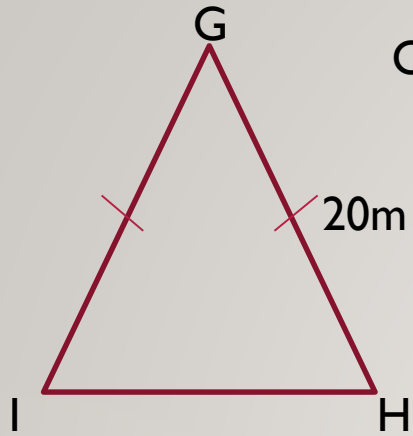
Ongelyksydige $\triangle$

b) Bereken $\triangle DEF$ se omtrek.

$$\begin{aligned}\text{Omtr } \triangle DEF &= DE + EF + FD \\ &= 6\text{cm} + 15\text{cm} + 12\text{cm} \\ &= 33\text{cm}\end{aligned}$$

Memorandum:

1.3

Omtrek $\triangle GHI = 50\text{m}$

a) Watter tipe driehoek is $\triangle GHI$?

Gelykbenige $\triangle$

b) Gebruik die geskikte formule en bereken die lengte van IH

Basis = Omtr - $S_y \times 2$

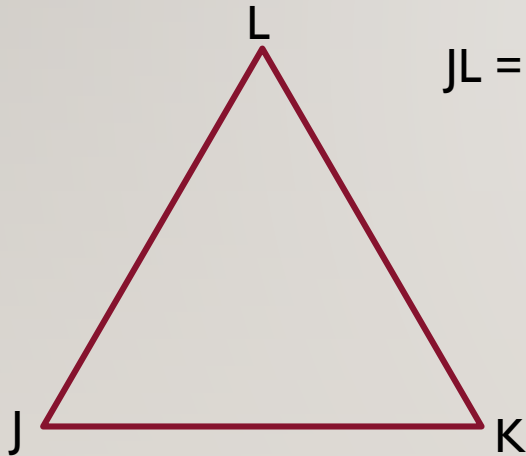
$$IH = 50\text{m} - GH \times 2$$

$$= 50\text{m} - 20\text{m} \times 2$$

$$= 50\text{m} - 40\text{m}$$

$$= 10\text{m}$$

1.4

$JL = LK = KJ = 13\text{cm}$

a) Watter tipe driehoek is $\triangle DEF$?

Gelyksydige $\triangle$

b) Bereken $\triangle LKJ$ se omtrek deur die gepaste formule te gebruik.

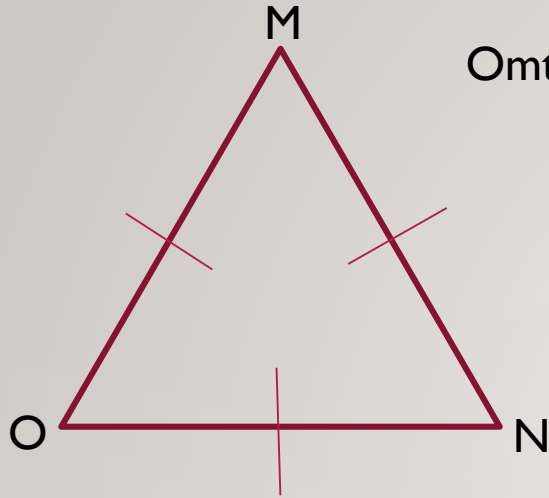
Omtr Gelyks $\triangle LKJ = 3 \times S_y$

$$= 3 \times 13\text{cm}$$

$$= 39\text{cm}$$

Memorandum:

1.5

Omtrek $\triangle MNO = 45\text{mm}$

a) Dui aan watter sye gelyk is aan mekaar deur dit in 'n verhouding uit te skryf.

$$MN = NO = OM$$

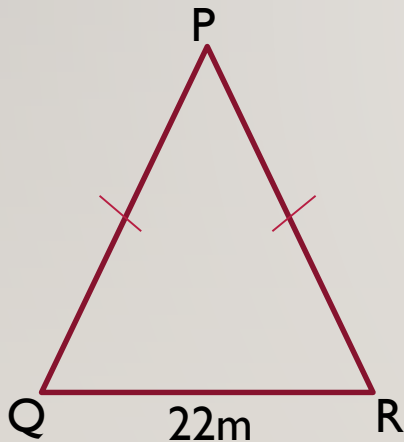
b) Watter tipe driehoek is $\triangle MNO$?

Gelyksydige $\triangle$

c) Gebruik die geskikte formule en bereken die sylengte van $\triangle MNO$.

$$\begin{aligned} Sy &= \text{Omtr Gelyks.} \triangle MNO \div 3 \\ &= 45\text{mm} \div 3 \\ &= 15\text{mm} \end{aligned}$$

1.6

Omtrek $\triangle PQR = 72\text{m}$

a) Watter tipe driehoek is $\triangle PQR$?

Gelyksydige $\triangle$

b) Beide die omtrek en basis se lengtes is bekend. Gebruik die inligting en bereken die sylengtes van $\triangle PQR$.

$$\begin{aligned} Sy &= (\text{Omtr Gelykb.} \triangle PQR - \text{basis}) \div 2 \\ &= (72\text{m} - 22\text{m}) \div 2 \\ &= 50\text{m} \div 2 \\ &= 25\text{m} \end{aligned}$$